

ניסיון
למלא
העקיות סדר היום
1311 מוטן הפהאקאל
848
5588 טכ

שיבת הנהלת הסוכנות היהודית לא"י, ירושלים, 7.6.1942
מתוך הפרוטוקול

שאלות מדיניות

בפתח דבריו מסר מ"ש דיווח על מספרי המתגייסים ועל הפטורים מגיוס באפריל.

מר שרתוק: בישיבה האחרונה של ועדת הביטחון נמשך הדיון בדבר המגבית למען הגיוס. היה לנו משא ומתן עם הוועד הלאומי והגענו לידי עמק השווה. אין הוועדה שואפת לאיחוד קרנות - כופר היישוב ומס החירום ימשיכו להתקיים, הוועדה מקימה עתה מגבית התגייסות. הכוונה היא להוסיף על מגבית הקרנות ולא לגרוע. לנשיאות מגבית זו תצורף גם מגבית מס החירום, הכוונה היא לאיש אחד. אין חושבים למנות מנגנון חדש, אלא להסתייע במנגנון הקיים. ועדת הביטחון קבעה נשיאות למגבית ההתגייסות, והיא: דרא' ברט - נשיא. ה"ה סבירסקי ולוין - אפשטיין מצד הסותרים, ברודני וליפשיץ מטעם ההסדרות. אגב, נשיאות זאת היא גם נשיאות כופר היישוב.

לפני זמן מה התקבלה בתל-אביב טלגרמה ממר בן-גוריון, כי בדעתו לשוב בקרוב ארצה. שאלתי את מר בן-גוריון לפשר הדבר, והוספתי כי היה לנו רושם כי התחיל בפעולה חשובה כלפי חוץ וכלפי פנים. הבוקר נתקבלה תשובה ממר בן-גוריון ובה הוא מודיע, כי ישוב ארצה כי רואה שהוא צריך להיות עתה בארץ. הטלגרמה אינה מבהירה הרבה. ייתכן שמר בן-גוריון רואה את עצמו מנותק מן הארץ יותר מדי זמן ורוצה לחזור.

הרב פישמן: ייתכן שסיבת שובו של מר בן-גוריון היא חילוקי הדעות בינו ובין דר' וייצמן הנמצא גם הוא באמריקה, ואולי גם בינו ובין הציונים או הדסה. מר שרתוק: אין לי כל ידיעות בעניין. במכתבו של מר מדימינסקי לחברים בתל-אביב נאמר, שדר' וייצמן בא לארצות הברית מדוכא מאוד ורק לאחר שיחה ממושכת עם מר בן-גוריון התעודד וניגש לפעולה.

ממקורות שונים שמעתי שהיתה כאילו תכונה מצד הגרמנים לפעולות צבאיות בסוריה ובא"י. הכוונה היתה לפעולת "קומנדוס", כבסיס להם שימש האי כרתים. אורדני סויר ברישים גיל את הדבר וכיוונו את הפצצותיהם לשם וסיכלו במידה רבה את המזימה. בזה יש להסביר את המתחות בארץ לפני שבועות אחדים. יש אומרים שלאחר שמזימה זו סוכלה הודיע הנשיא רווולט, כי הסכנה לארץ חלפה.